

**INFORMATOR O DOSTĘPNYCH FORMACH OPIEKI
ZDROWOTNEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI
W POWIECIE SOKÓLSKIM**

SOKÓŁKA 2022

Szanowni Państwo,

Przekazujemy Informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Sokólskim. Dokument ten skierowany jest do osób szukających wsparcia w zakresie problematyki zaburzeń psychicznych, ich rodzin, jak i do osób świadczących pomoc na rzecz innych. Zawiera podstawowe dane na temat instytucji, placówek, służb oraz organizacji pozarządowych działających w wymienionej sferze.

STAROSTA SOKÓLSKI

Piotr Rećko

Spis treści

1. Podmioty lecznicze w psychiatrycznej opiece zdrowotnej	4
2. Instytucje udzielające wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi	5
2.1. Pomoc społeczna	5
2.1.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce	5
2.1.2. Ośrodki pomocy społecznej w gminach powiatu sokólskiego	8
2.1.3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokółce	10
2.1.4. Wykaz domów pomocy społecznej wpisanych do rejestrów domów pomocy społecznej województwa podlaskiego	10
2.1.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej	14
2.1.6. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Suchowoli	14
2.2. Placówki edukacyjne	15
2.2.1. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	15
2.2.2. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sokółce	16
2.3. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z problemami psychicznymi	17
3. Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce	17
4. Prawa pacjenta w zakresie badań, leczenia, rehabilitacji, opieki i pomocy	22
5. Ogólnopolskie Infolinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	25

1. Podmioty lecznicze w psychiatrycznej opiece zdrowotnej

Mieszkańcom powiatu sokólskiego psychiatryczną opiekę stacjonarną zapewnia **Samodzielny Publiczny Psychiatryczny ZOZ im. dr. S. Deresza w Choroszczy**, ul. Plac im. Dr Zygmunta Brodowicza 1, 16-070 Choroszcz, tel. 85 719 10 91 <http://sppchoroszcz.med.pl/>

Psychiatryczną opiekę ambulatoryjną dla dorosłych świadczą następujące zakłady:

1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Salus” w Sokółce,

ul. Sikorskiego 40, 16-100 Sokółka, tel. 85 722 05 23

Pod tym adresem funkcjonują:

- poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- poradnia leczenia uzależnień.

2) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dąbrowie Białostockiej,

ul. M. C. Skłodowskiej 15, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel. 85 712 33 41

strona internetowa: <http://www.spzoz.home.pl/>

Pod tym adresem funkcjonuje:

- poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych.

Poradnie udzielają świadczeń opieki zdrowotnej bezpłatnie, na podstawie zawartych umów z Narodowym Funduszem Zdrowia. Wykaz świadczeń gwarantowanych określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. poz. 1285 z późn. zm.). Porady są udzielane bez skierowania lekarza.

Stacjonarną opiekę długoterminową w zakresie psychiatrii świadczy **Samodzielny Publiczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Krynkach**, ul. Grodzieńska 40, 16-120 Krynki, tel.: 85 722 84 86, strona internetowa: <http://www.spzpokrynki.pl/>, adres e-mail: spzpo@interia.pl

W strukturze organizacyjnej Zakładu funkcjonuje zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy psychiatryczny dla osób dorosłych, który dysponuje 25 łózkami.

Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych obejmują opiekę, pielęgnację, rehabilitację oraz leczenie chorych ze znacznymi i utrwalonymi zaburzeniami zachowania, którym nie można zapewnić opieki w innych warunkach. W SP ZPO w Krynkach mogą przebywać osoby skierowane na czas nieokreślony.

W latach 2017-2021 w SP ZPO w Krynkach w Zakładzie o profilu psychiatrycznym przebywało średniorocznie 25 pacjentów, w tym okresie udzielono świadczeń 65 osobom. Zapotrzebowanie na świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne jest znacznie większe, niż możliwości Zakładu w Krynkach. Na przyjęcie oczekuje średnio 10-15 osób (w tym osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, które zgodnie z obowiązującymi przepisami przyjmowane są poza kolejnością).

Psychologiczną opiekę ambulatoryjną dla dzieci i młodzieży świadczy **Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Sokółce – I poziom referencyjny**, ul. W. Broniewskiego 2, 16-100 Sokółka, tel. 508 280 237.

Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Sokółce prowadzi Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach. Świadczenia są zakontraktowane przez NFZ. W placówce świadczeń udzielają: psycholog, psychoterapeuta i terapeuta środowiskowy. Do Ośrodka mogą

zgłaszać się rodzice z dziećmi oraz młodzież w przypadku występowania niepokojących objawów związanych z problemami psychicznymi.

Ośrodek I poziomu referencyjnego w swojej ofercie proponuje, m.in.:

- oddziaływania terapeutyczne,
- wsparcie społeczne dzieci i młodzieży uczącej się do 21 r. ż.,
- wsparcie rodzin i środowiska wychowawczego,
- pomoc w kryzysie,
- psychoedukację rodziców dotyczącą najczęstszych zaburzeń wieku rozwojowego i rozpoznawania ich symptomów,
- grupy wsparcia dla rodziców dzieci ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju.

Zgłoszenia do Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Sokółce mogą dokonać: przedszkola/szkoły/placówki; rodzina; młodzież pełnoletnia; w przypadku osób poniżej 18 r. ż., muszą posiadać zgodę opiekuna prawnego, na korzystanie ze świadczeń. Opiekun prawny musi wyrazić także pisemną zgodę na kontakt przedszkola/szkoły/placówki z Ośrodkiem. Do Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej nie jest wymagane skierowanie.

Rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego – świadczenia w Białymstoku

Nazwa świadczeniodawcy (rodzaj świadczeń – zakres)	Kontakt	Adres
Centrum Medyczne Hansa–rehabilitacja sp. j. W. Czubek, S. Stankiewicz (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	http://www.hansa-rehabilitacja.pl/ tel./fax 85 651 22 89	ul. Choroszczańska 24 15-732 Białystok
NZOZ Ośrodek Wieloprofilowego Usprawniania Dzieci z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym w Białymstoku (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	www.jasnycel.pl tel. 85 732 23 45 kom. 692 029 690	ul. Stanisława Bukowskiego 4 15-066 Białystok
NZOZ Vita Med. Centrum Medyczne B. H. Zawadzka (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	www.centrumvitamed.com tel. 85 653 77 85	ul. Antoniukowska 11 15-740 Białystok
Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Klinicznyim. L. Zamenhofa w Białymstoku (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	www.udsk.pl 85 745 06 01	ul. Waszyngtona 17 15-274 Białystok
NZOZ Axon L. Twarowski (świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju)	www.axoncem.pl 85 743 88 63 kom. 518 499 008	ul. Antoniukowska 11 15-740 Białystok

2. Instytucje udzielające wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi

2.1 Pomoc społeczna

2.1.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce

Adres: ul. Marsz. J. Piłsudskiego 8, 16-100 Sokółka,
tel. 85 711 08 23, 85 711 08 43, tel./fax 85 711 08 61

Strona internetowa: <http://sokolka-powiat.pl/powiatowe-centrum-pomocy-rodzinie-w-sokolce/>

Adres e-mail: pcpr.sokolka@sokolka-powiat.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce jest jednostką organizacyjną powiatu, realizującą zadania, m.in. z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomocy społecznej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce istnieją następujące formy dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

1. Uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym, pod warunkiem, że osoba:

- została skierowana na turnus na wniosek lekarza, pod którego opieką się znajduje,
- w roku, w którym ubiega się o dofinansowanie, nie uzyskała na ten cel dofinansowania ze środków Funduszu,
- ośrodek, w którym odbywa się turnus rehabilitacyjny oraz jego organizator, zostali wpisani do ministerialnego rejestru ośrodków i organizatorów,
- posiada znaczny, umiarkowany lub lekki stopień niepełnosprawności bądź orzeczenie o niepełnosprawności w przypadku osób do 16 roku życia. Ponadto osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie jej opiekuna.

2. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

O dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu. Wysokość dofinansowania wynosi do 80% kosztów sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych:

a) dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych – mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się (osoba wnioskująca musi być właścicielem nieruchomości, użytkownikiem wieczystym lub posiadać zgodę właściciela lokalu albo budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkuje na likwidację barier), jeżeli likwidacja tych barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi, osobie niepełnosprawnej, wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem dofinansowania i zawarciem umowy. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak, niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

b) dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych – mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności i jeżeli likwidacja tych barier umożliwi, lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Dofinansowanie do likwidacji barier nie przysługuje osobom niepełnosprawnym, które w ciągu 3 lat przed złożeniem wniosku uzyskały na ten cel dofinansowanie ze środków PFRON. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem dofinansowania i zawarciem umowy. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

4. Dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika dla osoby niepełnosprawnej.

Wnioskodawcami mogą być osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. Usługi tłumacza języka migowego finansowane ze środków PFRON może wykonywać osoba, która jest tłumaczem wpisanym w rejestrze Wojewody.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie.

Wysokość dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika nie może być wyższa niż 2% przeciętnego wynagrodzenia za godzinę jej świadczenia.

Dofinansowaniu nie podlega świadczenie usługi przez tłumacza w organach administracji publicznej.

Dofinansowanie zostaje przekazane po dostarczeniu faktury/rachunku, zgodnie z zawartą wcześniej umową.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce realizuje program pilotażowy skierowany do niepełnosprawnych osób indywidualnych pn. „Aktywny Samorząd”. W ramach programu wsparcie można otrzymać w ramach dwóch modułów:

MODUŁ I – Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

Adresat zadania 1: znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; dysfunkcja narządu ruchu;

Adresat zadania 4: znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; dysfunkcja narządu słuchu.

Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy:

Adresat zadania 2: znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; dysfunkcja narządu ruchu;

Adresat zadania 3: znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; dysfunkcja narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego.

2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Adresat zadania 1: znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku;

Adresat zadania 3: umiarkowany stopień niepełnosprawności; dysfunkcja narządu wzroku;

Adresat zadania 4: znaczny albo umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; dysfunkcja narządu słuchu; trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy.

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Adresat zadania 2: pomoc udzielona w ramach obszaru B.

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu.

Adresat zadania 5: znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności.

3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Adresat zadania 1: znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Adresat zadania 2: znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności;

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości.

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości.

Adresat zadania 3 i 4: osoby ze stopniem niepełnosprawności.

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

Adresat zadania 5: znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; dysfunkcja narządu ruchu powodująca problemy w samodzielnym przemieszczaniu się; zgoda lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym.

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu, albo pod inną tego typu opieką).

Adresat zadania: znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; pełnienie roli przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka.

MODUŁ II – Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Adresat zadania: znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; nauka w szkole wyższej, szkole policealnej lub kolegium, a także osoby mające przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce w ramach porozumienia z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach w sprawie obsługi mieszkańców Powiatu Sokólskiego w zakresie specjalistycznych usług osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, udziela pomocy mieszkańcom Powiatu Sokólskiego w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza przemocy domowej. Pomoc udzielana jest za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodziny w Suwałkach – Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy.

2.1.2. Ośrodki pomocy społecznej w gminach powiatu sokólskiego

Do właściwości samorządów gmin należą zadania z zakresu pomocy społecznej, w szczególności dotyczące:

- zaspakajania niezbędnych potrzeb bytowych osób w trudnej sytuacji życiowej,
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych specjalistycznych,
- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ośrodki pomocy społecznej realizują również projekty systemowe dotyczące aktywnych form integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym kierowane między innymi do osób niepełnosprawnych.

Wykaz ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu sokólskiego:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej

ul. Solidarności 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka

adres e-mail: opsdabrowa@mopsdb.nazwa.pl tel. 85 712 12 46

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie

ul. Parkowa 3, 16-130 Janów, tel. 85 721 62 88

adres e-mail: gops_janow@wp.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie

ul. Knyszyńska 2a, 16-140 Korycin, tel. 85 722 91 90 lub 85 722 91 91

adres e-mail: gops_korycin@op.pl

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynkach

ul. Garbarska 16, 16-120 Krynki, tel./fax 85 722 85 50 wew.41

adres e-mail: gops@krynki.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy

ul. Plac Tysiąclecia PP 1, 16-123 Kuźnica

tel. 85 722 92 96, 722 92 99 lub 722 92 81, fax 85 722 92 96

adres e-mail: gops@kuznica.ug.gov.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze

ul. Wesoła 2, 16-205 Nowy Dwór, tel. 85 722 65 49

adres e-mail: gopsnd@poczta.onet.pl, gopsnd@op.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze

ul. Rynek 5, 16-124 Sidra, tel./fax 85 722 09 89 lub 85 722 09 83

adres e-mail: gops@gmina-sidra.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce

ul. Dąbrowskiego 12, 16-100 Sokółka, tel./fax 85 711 20 64

strona internetowa: www.opssokolka.pl/

adres e-mail: opssok@op.pl

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchowoli

ul. Plac Kościuszki 5, 16-150 Suchowola

tel. 85 722 94 17, 85 722 94 18, 85 722 94 09, fax: 85 722 94 19

adres e-mail: mgops@suchowola.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szudziałowie

ul. Bankowa 1, 16-113 Szudziałowo, te./fax 85 722 17 94

adres e-mail: gops@szudzialowo-gmina.pl

2.1.3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokółce

Os. Centrum 18, 16-100 Sokółka, tel./fax 85 711-29-22

adres e-mail: sdssokolka@o2.pl

Jest to jednostka organizacyjna Gminy Sokółka. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokółce (ŚDS) świadczy usługi osobom przewlekle psychicznie chorym, osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz osobom ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. Celem działalności ŚDS jest podtrzymywanie i rozwijanie u ww. osób umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia codziennego i realizacji zadań życiowych. ŚDS w Sokółce dysponuje 28 miejscami.

2.1.4. Wykaz domów pomocy społecznej wpisanych do Rejestru domów pomocy społecznej województwa podlaskiego

Lp.	Nazwa Domu, adres	Podmiot prowadzący	Typ Domu	Liczba miejsc	Rodzaj zezwolenia
1.	Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II ul. Jana Pawła II 12 17-120 Brańsk tel. 85 737-51-32 ; 737-50-60 dpsbransk@dpsbransk.pl	powiat bielski	dla osób przewlekle somatycznie chorych – 40 miejsc, dla osób w podeszłym wieku – 74 miejsca	114	na czas nieokreślony
2.	Dom Pomocy Społecznej ROKITNIK ul. Centura 2 17-230 Białowieża tel. 85 681-24-24 dpsbial.dyrektor@poczta.internetdsl.pl	powiat hajnowski	dla osób w podeszłym wieku – 52 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych – 21 miejsc	73	na czas nieokreślony
3.	Dom Pomocy Społecznej ul. Polowa 39 18-400 Łomża tel. 86 216-52-51 sekretariat@dpslomza.info	miasto Łomża	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 41 miejsc, dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 68 miejsc	109	na czas nieokreślony
4.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszekanek Rodziny Maryi ul. Studzieniczna 2 16-301 Augustów tel. 87 643-20-35 dpsstudzieniczna@outlook.com	na zlecenie powiatu augustowskiego Zgromadzenie Sióstr Franciszekanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie - dziewczęta	50	na czas nieokreślony

5.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszekanek Rodziny Maryi ul. 3-go Maja 57 16-300 Augustów tel. 87 643-23-08 dps.augustow@o2.pl	na zlecenie powiatu augustowskiego Zgromadzenie Sióstr Franciszekanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie - dziewczęta	80	na czas nieokreślony
6.	Dom Pomocy Społecznej Aleja Niepodległości 4 16-070 Choroszcz tel. 85 713-14-41; sekretariat.dps.choroszcz@ st.bialystok.wrotapodlasia.pl	powiat białostocki	dla osób przewlekle psychicznie chorych	286	na czas nieokreślony
7.	Dom Pomocy Społecznej Czerewki 1 16-061 Juchnowiec Kościelny tel. 85 719-61-66 ; 719-67-56 dps@dpsczerewki.podlasie.pl	powiat białostocki	dla osób w podeszłym wieku -53 miejsca dla osób przewlekle somaticznie chorych – 42 miejsca	95	na czas nieokreślony
8.	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszekanek Rodziny Maryi ul. Mickiewicza 10a 16-500 Sejny tel. 87 516-21-02 dpssejny@vp.pl	na zlecenie powiatu sejneńskiego Zgromadzenie Sióstr Franciszekanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej	dla osób w podeszłym wieku (kobiety)	25	na czas nieokreślony
9.	Dom Pomocy Społecznej KALINA ul. Pułaskiego 66a 16-400 Suwałki tel. 87 562-85-00 ; 562-85-01 fax. 562-85-07 dps_kalina@mgmnet.pl	miasto Suwałki	dla osób przewlekle somaticznie chorych	195	na czas nieokreślony
10	Dom Pomocy Społecznej JAWOR w Jałowie ul. Leśna 11 16-050 Michałowo tel. 85 713-16-90 ; dpsjalowka@op.pl	powiat białostocki	dla osób przewlekle psychicznie chorych	85	na czas nieokreślony

11.	Dom Pomocy Społecznej w Uhowie ul. Surażska 67 18-100 Łapy tel. 85 715-28-91 ; 715-28-92 dpsuhowo@pro.onet.pl dpsuhowo@wp.pl	powiat białostocki	dla osób przewlekle somatycznie chorych – 61 miejsc, dla osób w podeszłym wieku -64 miejsca	125	na czas nieokreślony
12.	Dom Pomocy Społecznej DOM KOMBATANTA Mociesz 4a 19-124 Jaświły tel. 85 716-88-93 kontakt@dpsmociesz.pl	powiat moniecki	dla osób w podeszłym wieku -28 miejsc, dla osób przewlekle somatycznie chorych – 21 miejsc	49	na czas nieokreślony
13.	Dom Pomocy Społecznej ul. PCK 15 19-101 Mońki tel. 85 716-22-12 dpsmonki@wp.pl	powiat moniecki	dla osób w podeszłym wieku	30	na czas nieokreślony
14.	Dom Pomocy Społecznej p. w. św. Franciszka z Asyżu ul. Klasztorna 1 16-080 Tykocin tel. 85 718-72-37fax. w.44 dpstykocin@interia.pl	na zlecenie powiatu łomżyńskiego CARITAS Diecezji Łomżyńskiej	dla osób przewlekle psychicznie chorych - kobiety	56	na czas nieokreślony
15.	Dom Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach 16-050 Michałowo tel. 85 717-60-90 dpsgarbary@o2.pl dps@wp.pl	na zlecenie Samorządu Województwa Podlaskiego Stowarzyszenie „Aktywnie Przeciw Depresji”	dla osób przewlekle psychicznie chorych	200	na czas nieokreślony
16.	Dom Pomocy Społecznej Kozarze 63 18-230 Ciechanowiec tel. 86 277-90-04 sekretariat@dpskozarze.pl	powiat wysokomazowiecki	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	120	na czas nieokreślony
17.	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej ul. Szpitalna 10 17-300 Siemiatycze tel. 85 655-22-52 ; 655-58-99 pdps@siemiatycze.pl	powiat siemiatycki	dla osób przewlekle somatycznie chorych	62	na czas nieokreślony

18.	Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9 15-328 Białystok tel. 85 742-22-73 sekretariat@dps.bialystok.pl	miasto Białystok	dla osób przewlekle somatycznie chorych	188	na czas nieokreślony
19.	Dom Pomocy Społecznej im. Wiktorii Kowalewskiej ul. Sikorskiego 222 18-400 Łomża tel. 86 218-61- 87 ; 218-23-28 biuro@pkpslomza.pl	na zlecenie powiatu łomżyńskiego Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łomży	dla osób w podeszłym wieku – 30 miejsc oraz filia Domu w Kownatach 85 – 20 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych	50	na czas nieokreślony
20.	Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203 15-530 Białystok tel. 85 743-35-75 fax 743-36- 68 sekretariat@dpsb.bialystok.pl	miasto Białystok	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 102 miejsca, dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 168 miejsc, dla osób przewlekle psychicznie chorych – 36 miejsc w Filii w Bobrowej	306	na czas nieokreślony
21.	Dom Pomocy Społecznej ul. dr T. Nowickiego 1 19-200 Grajewo tel. 86 272-27-24 dps@starostwograjewo.pl	powiat grajewski	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – chłopcy	39	na czas nieokreślony
22.	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących ul. Proletariacka 8 15-448 Białystok tel. 85 652-40-97 dosfranciszkancki@poczta.onet.eu	na zlecenie Miasta Białystok Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek od Cierpiących w Warszawie	dla osób w podeszłym wieku	25	na czas nieokreślony
23.	Dom Pomocy Społecznej w Mścichach Mścichy 33, 19-213 Radziłów tel. 86 273 60 15 dps.mscichy@gminaradzilow.pl	gmina Radziłów	dla osób w podeszłym wieku - 12 miejsc i niepełnosprawnych fizycznie - 4 miejsca,	16	na czas nieokreślony

W celu ubiegania się o umieszczenie w domu Opieki Społecznej, należy złożyć pisemny wniosek do właściwego pod względem zamieszkania Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)

Warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Celem Warsztatu Terapii Zajęciowej jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Powyższe cele mają doprowadzić uczestnika do prowadzenia niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę jego indywidualnych możliwości.

Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej, zgodnie z art. 68c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.), kształtuje się następująco: ze środków Funduszu maksymalnie 90% kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaś co najmniej 10% finansowane jest ze środków samorządu powiatowego lub innych źródeł finansowania, przeznaczonych w szczególności na rozwój działalności warsztatu (art. 10b ust. 2a i 2b ww. ustawy).

Na terenie powiatu sokólskiego funkcjonują:

- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Sokółce prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”** (35 uczestników)
ul. Piłsudskiego 5, 16-100 Sokółka, tel.: 857118508,
strona internetowa: <https://wtzsokolka.com.pl/>
adres e-mail: wtsokolka@gmail.com
- **Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Radość Życia” w Dąbrowie Białostockiej** (40 uczestników)
ul. Gen. N. Sulika 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel.: 85 712 02 85
strona internetowa: <http://www.stow-wtz.pl/>
adres e-mail: stow.wtz@wp.pl

2.1.6. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej

Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką, która zapewnia zatrudnienie osobom niepełnosprawnym ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną.

Celem Zakładu Aktywności Zawodowej jest:

- rehabilitacja zawodowa i społeczna niepełnosprawnych pracowników ZAZ,
- zatrudnienie i utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Powyższe cele mają przygotować niepełnosprawnych pracowników ZAZ do aktywnego życia w otwartym środowisku przy wykorzystaniu ich możliwości i zdolności.

Finansowanie zakładu aktywności zawodowej, zgodnie z art. 68c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.), kształtuje się następująco: ze środków Funduszu maksymalnie 90% kosztów działalności zakładu aktywności zawodowej, zaś co najmniej 10% finansowane jest ze środków samorządu województwa, lub innych źródeł finansowania (art. 29 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy).

Na terenie powiatu sokólskiego funkcjonuje:

- **Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Suchowoli**
ul. Augustowska 2, 16-150 Suchowola, tel.: 605087819
adres e-mail: pzaz.suchowola@gmail.com

2.2. Placówki edukacyjne

2.2.1. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Celem działania poradni jest udzielanie dzieciom (w wieku od urodzenia) i młodzieży, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań poradni należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Realizowanie przez poradnie zadań polega w szczególności na:

- prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży,
- zajęciach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
- zajęciach ze specjalistą w zakresie rewalidacji dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera,
- udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- udzielaniu pomocy rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych,
- udzielaniu nauczycielom pomocy w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- podejmowaniu działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- prowadzeniu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci, rodziców i nauczycieli.

Poradnie udzielają pomocy w szczególności w formie: terapii, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno-szkoleniowej.

Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnie jest dobrowolne i nieodpłatne.

Poradnie przyjmują dzieci i młodzież bez skierowań, wyłącznie na podstawie indywidualnego i pisemnego zgłoszenia rodziców (prawnych opiekunów) lub pełnoletnich uczniów. Rodzice dołączają do samodzielnie wypełnionych wniosków posiadaną dokumentację, a w szczególności zaświadczenia lekarskie, opinie od nauczycieli lub specjalistów, wyniki przeprowadzonych diagnoz lub obserwacji.

Poradnie wydają opinie, w tym opinie dzieciom niepełnosprawnym o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność lub niedostosowanie społeczne, orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub indywidualnego rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego.

Na terenie powiatu sokólskiego funkcjonują trzy poradnie psychologiczno – pedagogiczne:

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce**

Osiedle Zielone 1b, 16-100 Sokółka, tel.: 85 711 32 91

strona internetowa: <http://www.ppp.sokolka.com>

adres e-mail: pppsokolka@interia.pl

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dąbrowie Białostockiej**

ul. Tysiąclecia Państwa Polskiego 24A

16-200 Dąbrowa Białostocka, tel. 85 712 13 46

strona internetowa: <http://pppdabrowa.webserwer.pl>

adres e-mail: pppdabrowabial@wp.pl

- **Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna AXON w Sokółce**

ul. Szkolna 2, 16-100 Sokółka, tel.: 510 956 554

adres e-mail: poradniasokolka@axoncem.pl

2.2.2. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sokółce

Osiedle Zielone 1A, 16-100 Sokółka, tel/fax: 85 711 26 78

Strona internetowa : www.soswsokolka.pl

Adres e-mail: soswszkola@wp.pl

Jest to placówka edukacyjna dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej umysłowo, począwszy od upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym. Ośrodek oferuje następujące formy kształcenia:

- wczesne wspomaganie rozwoju,
- przedszkole,
- szkoła podstawowa,
- szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,
- branżowa szkoła specjalna I stopnia o kierunku kucharz.

Placówka prowadzi również nauczanie indywidualne i zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze w domach uczniów, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą uczęszczać na zajęcia w szkole. Znajdujące się w Ośrodku dzieci przebywają tu za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych i posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zespół specjalistów opracowuje dla każdego ucznia **indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny**, dostosowując wymagania do jego potrzeb i możliwości. Oprócz nauczania podstawowych przedmiotów, takich jak język polski, matematyka, historia, uczniowie objęci są także szerokim wachlarzem działań rewalidacyjnych: korygowaniem wad wymowy (logopedia), wad postawy (gimnastyka korekcyjna, rehabilitacja), socjoterapią, terapią pedagogiczną (zajęcia z pedagogiem, usprawnianie technik szkolnych, usprawnianie manualne, arteterapią, terapią SI i Biofeedback. Placówka dysponuje profesjonalnie wyposażonymi klasopracowniami oraz gabinetami specjalistycznymi do zajęć rewalidacyjnych. Posiada, m.in. pracownię komputerową, językową, plastyczną, gospodarstwa domowego, gabinet logopedyczny, gabinet do gimnastyki korekcyjnej, salę doświadczenia świata, salę muzyczną, a także siłownię i salę sportowo-rekreacyjną. Ośrodek otoczony jest mini parkiem z wydzielonym placem zabaw.

Ośrodek współpracuje ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych m.in.: Stowarzyszeniem „Pod Skrzydłami”, które organizuje półkolonie, wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne, zajęcia specjalistyczne i wiele innych przedsięwzięć i projektów.

2.3. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z problemami psychicznymi

1) Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Radość Życia” w Dąbrowie Białostockiej

Celem działania stowarzyszenia jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz szeroko rozumiane wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Stowarzyszenie prowadzi WTZ w Dąbrowie Białostockiej oraz świetlicę adaptacyjno-rehabilitacyjną dla dzieci niepełnosprawnych. Realizuje projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

2) Fundacja GAMA w Dąbrowie Białostockiej

Celem Fundacji jest działanie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również inicjowanie i wspieranie rozwiązań w różnorodnych dziedzinach życia społecznego, a szczególnie w ochronie praw i wolności człowieka i obywatela, w ochronie życia rodzinnego oraz edukacji, profilaktyce i integracji społecznej.

3) Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM” w Sokółce

Celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Stowarzyszenie prowadzi WTZ w Sokółce.

4) Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „BARKA”

Celem stowarzyszenia jest między innymi wyrównywanie szans mieszkańców powiatu sokólskiego, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, dzieci, młodzieży i osób z niepełnosprawnościami. Stowarzyszenie prowadzi również Młodzieżową Świetlicę Środowiskową „Baza” w Sokółce przy ulicy Mickiewicza 2A oraz grupę wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami „Przystanek Nadzieja”.

5) Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny”

Celem fundacji jest rozwijanie i propagowanie inicjatyw postaw i działań sprzyjających rozwojowi społecznemu, gospodarczemu oraz poprawie jakości życia społeczności regionu sokólskiego poprzez prowadzenie i finansowanie działań między innymi w zakresie:

- pomocy społecznej, ochrony zdrowia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- oświaty, wychowania, kultury, sportu i turystyki,
- pomocy rodzinom wielodzietnym oraz słabo sytuowanym finansowo w kształceniu dzieci i młodzieży.

Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny” prowadzi:

- świetlicę środowiskową „Koniczynka” Sokółka, Plac Kościuszki 9/1,
- świetlicę środowiskową „Stokrotka” Sokółka, Os. Broniewskiego 16.

Fundacja realizuje również programy dotyczące zapobiegania przemocy i agresji rówieśniczej:

- pomoc rodzinom z problemem alkoholowym.

Fundacja realizuje program, który inicjuje współpracę mieszkańców na rzecz dobra wspólnego i które służy pobudzaniu aspiracji rozwojowych, poprawie jakości życia. W rezultacie podejmowane działania mają przyczyniać się do budowania lokalnego kapitału społecznego. Program jest prowadzony z myślą o organizacjach pozarządowych i grupach nieformalnych.

3. Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce

16-100 Sokółka, ul. Kryńska 40, tel. 85 722 90 10

Strona internetowa: www.sokolka.praca.gov.pl

Adres e-mail: biso@praca.gov.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce nie oferuje programów skierowanych wyłącznie dla osób niepełnosprawnych lub z zaburzeniami psychicznymi. Wszystkie osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, mogą skorzystać z różnych form aktywizacji osób bezrobotnych.

Formy aktywizacji osób bezrobotnych:

1. Prace interwencyjne – stanowią dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego.

Prace interwencyjne mogą trwać do 6, 12, 18 miesięcy oraz 24 miesięcy lub 4 lat (w przypadku zatrudnienia bezrobotnych powyżej 50 roku życia).

Pracodawca zobowiązany jest do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego po okresie refundacji, w przypadku:

- prac interwencyjnych trwających do 6 miesięcy – 3 miesiące,
- prac interwencyjnych trwających 12 miesięcy lub dłużej – 6 miesięcy.

Pracodawca ubiegając się o organizację prac interwencyjnych składa kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce.

Wysokość dofinansowania – w zależności od długości trwania prac interwencyjnych, pracodawca może otrzymać zwrot części kosztów na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia w wysokości:

- nieprzekraczającej kwoty zasiłku i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia,
- nieprzekraczającej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia,
- nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenie społeczne.

Refundacja następuje za każdy miesiąc lub za co drugi miesiąc zatrudnienia.

2. Roboty publiczne – to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, spółki wodne i ich związki, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się ochroną środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej.

Roboty publiczne mogą trwać do 6 lub do 12 miesięcy.

Organizator ubiegając się o organizację robót publicznych składa kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce.

Wysokość dofinansowania – pracodawca, który zatrudni skierowanych bezrobotnych na okres:

- do 6 miesięcy, otrzyma refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości nieprzekraczającej kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia,
- do 12 miesięcy, otrzyma refundację w wysokości nieprzekraczającej kwoty przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego. W tym przypadku refundacja następuje za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

3. Prace Społecznie Użyteczne – to forma wsparcia dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej organizowane są one przez gminę na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, bez nawiązywania stosunku pracy z osobą bezrobotną. Refundacja w ramach PSU wynosi do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Bezrobotny wykonuje prace w ramach PSU w wymiarze max. 10 godzin tygodniowo i max. 40 godzin miesięcznie.

4. Staż – oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez realizację zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Staż nie może przekroczyć okresu 6 miesięcy, a w przypadku osób które nie ukończyły 30 roku życia – 12 miesięcy. Na staż może zostać skierowana osoba bezrobotna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce.

W okresie odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, od którego odprowadzane są składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe.

Aby uzyskać staż pracodawca składa kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce. Możliwość uzyskania stażu uzależniona jest od środków finansowych, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy.

5. Bon stażowy – stanowi gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres kolejnych 6 miesięcy. Bon stażowy – może otrzymać osoba bezrobotna do 30 roku życia.

W ramach bonu stażowego starosta finansuje:

- koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu – w formie ryczałtu, do wysokości 663,90 zł, wypłacanego bezrobotnemu w miesięcznych transzach do wysokości 110,90 zł.
- koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania.

W okresie odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych.

Bon stażowy jest wydawany na wniosek bezrobotnego na podstawie Indywidualnego Planu Działania. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy przysługuje premia w wysokości 1604,60 zł.

6. Szkolenia – realizowane są w formie pozaszkolnych zajęć mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji, zwiększających szansę na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Formy organizacji szkoleń:

- szkolenie grupowe – realizowane zgodnie z planem szkoleń,
- szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną (bezrobotnego lub poszukującego pracy) – jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia. Koszt takiego szkolenia nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia,
- szkolenia w ramach trójstronnych umów szkoleniowych – realizowane na wniosek pracodawcy, który zobowiązuje się do zatrudnienia osoby uprawnionej po uzyskaniu przez nią określonych umiejętności i kwalifikacji.

Na szkolenie może zostać skierowana osoba uprawniona zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce.

Jeżeli wymaga tego kierunek szkolenia, osoba zakwalifikowana na szkolenia jest kierowana na badania lekarskie lub psychologiczne. W okresie odbywania szkolenia osobie bezrobotnej przysługuje **stypendium** w wysokości 120% kwoty zasiłku, pod warunkiem że liczba godzin szkolenia wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie; w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

Aby skorzystać ze szkoleń osoba uprawniona musi złożyć wniosek wraz z deklaracją zatrudnienia lub podjęcia działalności gospodarczej.

7. Bon szkoleniowy - stanowi gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

Bon szkoleniowy może otrzymać osoba bezrobotna do 30 roku życia.

W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia, koszty:

- jednego lub kilku szkoleń,
- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych,
- przejazdu na szkolenia,
- zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania.

Bon szkoleniowy jest wydawany na wniosek bezrobotnego na podstawie Indywidualnego Planu Działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

8. Bon zatrudnieniowy – stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy. Bon zatrudnieniowy może uzyskać osoba do 30 roku życia.

Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne, za zatrudnionego bezrobotnego w wysokości zasiłku dla bezrobotnych przez okres pierwszych 12 miesięcy zatrudnienia. Pracodawca jest zobowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

Bon zatrudnieniowy jest wydawany na wniosek bezrobotnego na podstawie Indywidualnego Planu Działania.

9. Bon na zasiedlenie – to dofinansowanie w związku z podjęciem przez bezrobotnego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon na zasiedlenie może uzyskać osoba bezrobotna do 30 roku życia.

Środki przyznane w formie bonu na zasiedlenie, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Bon na zasiedlenie jest wydawany na wniosek bezrobotnego na podstawie Indywidualnego Planu Działania.

10. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – to dofinansowanie dla osób bezrobotnych planujących rozpocząć działalność gospodarczą. Środki te muszą być przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z uruchomieniem własnej firmy.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej może otrzymać osoba bezrobotna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce.

Osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, niepozostająca w zatrudnieniu lub niewykonywająca innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej, może otrzymywać jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Aby uzyskać jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej należy złożyć kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce.

Najważniejszym obowiązkiem bezrobotnego jest prowadzenie działalności gospodarczej przez minimum 12 miesięcy.

11. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – to pomoc finansowa udzielana przez powiatowy urząd pracy w związku z utworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego bądź poszukującego pracy

niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej, przez okres co najmniej 24 miesięcy.

Wniosek należy złożyć w Urzędzie Pracy właściwym ze względu na siedzibę lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego. Refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może otrzymać podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła, producent rolny, żłobek lub klub dziecięcy, podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto.

12. Refundacja kosztów składek na ubezpieczenie społeczne – to refundacja przez okres do 12 miesięcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.

Łączny okres zatrudnienia bezrobotnego do 30 roku życia wynosi 18 miesięcy (12 miesięcy refundacji + 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji). Aby ubiegać się o dofinansowanie pracodawca powinien złożyć kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek.

Wysokość dofinansowania przysługuje w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

13. Krajowy Fundusz Szkoleniowy – przeznaczony na finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się m.in.:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjęciem kształcenia.

Aby uzyskać dofinansowanie pracodawca musi złożyć kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek. Pracodawca może otrzymać środki z KFS na sfinansowanie:

- 80% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
- 100% kosztów kształcenia ustawicznego, w przypadku mikroprzedsiębiorstw, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

14. Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+

Celem dofinansowania pracodawcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia jest zachęcenie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych w tej grupie wiekowej. Dofinansowanie może otrzymać pracodawca albo przedsiębiorca.

Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego w wieku 50 lat i więcej skierowanego przez urząd pracy przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy w przypadku bezrobotnych w wieku 50 lat – 60 lat,
- 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat,

Wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po zakończeniu dofinansowania przez okres równy co najmniej połowie okresu dofinansowania, tj.:

- przez okres 6 miesięcy w przypadku 12-miesięcznego dofinansowania wynagrodzenia osób w wieku 50-60 lat;

- przez okres 12 miesięcy w przypadku 24-miesięcznego dofinansowania wynagrodzenia osób w wieku powyżej 60 lat.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce wspiera osoby bezrobotne, w tym również osoby niepełnosprawne poprzez realizację zróżnicowanych i dostosowanych do potrzeb klientów form aktywizacji zawodowej, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1100) realizowanych, m. in. w ramach poszczególnych programów i projektów:

- 1) programów finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii – minister w ramach naboru wniosków określa szczegółowo charakterystykę grupy bezrobotnych, do których kierowane jest wsparcie,
- 2) projektów pozakonkursowych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:
 - „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokólskim (VI)**” realizowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) 2014-2020, Oś priorytetowa I: Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielone z Europejskiego Funduszu Społecznego. Beneficjentami projektu są osoby młode w wieku 18-29 lat pozostające bez pracy, w tym osoby z niepełnosprawnościami, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce jako bezrobotne, w szczególności należące do tzw. młodzieży NEET zgodnie z definicją przyjętą w POWER 2014-2020, osób, które spełniają łącznie 3 warunki, tj.: nie pracują, nie kształcą się, nie szkolą się.
 - „**Klucz do zmian (VI)**” dofinansowany jest ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020, Oś priorytetowa II: Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa, Działanie 2.1 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy. Beneficjentami projektu są osoby w wieku 30 lat i więcej (tj. od dnia 30 urodzin) pozostające poza rynkiem pracy, tj. zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce, w tym: osoby długotrwale bezrobotne, osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby niepełnosprawne, o niskich kwalifikacjach,
- 3) programów finansowanych ze środków PFRON – programy skierowane do osób niepełnosprawnych bezrobotnych.

Warunkiem skorzystania osoby bezrobotnej z ww. wsparcia jest obowiązek spełnienia przez nią kryteriów udziału określonych w ramach poszczególnych programów i projektów.

4. Prawa pacjenta w zakresie badań, leczenia, rehabilitacji, opieki i pomocy

Szczególne uprawnienia i ograniczenia dotyczące leczenia i opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi wynikające z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 685 z późn. zm.)

Pacjent przebywający w szpitalu psychiatrycznym, a także jego przedstawiciel ustawowy lub opiekun, ma prawo do pomocy w ochronie swoich praw.

- Ochrona praw ww. osób należy do zadań Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, którego zadaniem jest, m.in. pomoc związana z dochodzeniem praw związanych z przyjęciem, leczeniem i warunkami pobytu, wyjaśnianie skarg, współpraca z rodziną lub opiekunem chorego oraz informowanie o przysługujących pacjentom prawach.

- Świadczeniodawca informuje o zakresie działania i sposobie kontaktu z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego. Pacjentowi lub jego opiekunowi (przedstawicielowi ustawowemu) przysługuje prawo do spotkania z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, w warunkach zapewniających swobodę wypowiedzi, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiej potrzeby.
- Lekarz nie może oceniać stanu zdrowia pacjenta zaocznie, skierowanie do szpitala czy innego ośrodka może wydać wyłącznie po osobistym zbadaniu chorego.
- Skierowanie do szpitala psychiatrycznego wydawane jest w dniu badania i wygasa po 14 dniach, okres ważności ulega przedłużeniu w przypadku kolejki oczekujących na udzielenie świadczenia, warunkiem jest wpisanie pacjenta na listę oczekujących prowadzoną przez szpital.
- Przy wyborze leczenia, lekarz musi uwzględnić nie tylko cele zdrowotne, ale też interes i dobra osobiste chorego, a cały proces powinien przebiegać w sposób jak najmniej uciążliwy dla pacjenta.
- Osoba z zaburzeniami psychicznymi przebywająca w szpitalu psychiatrycznym lub domu pomocy społecznej ma prawo do swobodnego porozumiewania się z rodziną i osobami z zewnątrz, a jej korespondencja nie podlega żadnej kontroli. Może również uzyskać zgodę lekarza na okresowe przebywanie poza szpitalem pod warunkiem, że nie zagraża to jej życiu, albo życiu i zdrowiu innych osób.
- Jeżeli dobro osoby chorej psychicznie lub upośledzonej umysłowo wymaga jej ubezwłasnowolnienia, kierownik zakładu psychiatrycznego zawiadamia o tym prokuratora, a w przypadkach stwierdzenia niewykonywania obowiązków przez przedstawiciela ustawowego wobec takiej osoby zawiadamia sąd opiekuńczy miejsca zamieszkania tej osoby.
- Przymus bezpośredni można stosować wyłącznie w przypadkach, kiedy osoby z zaburzeniami psychicznymi zagrażają zdrowiu swojemu, innych osób lub bezpieczeństwu powszechnemu, w sposób gwałtowny niszczą lub uszkadzają przedmioty w swoim otoczeniu lub poważnie zakłócają funkcjonowanie jednostki w której przebywają. O zastosowaniu przymusu bezpośredniego decyduje lekarz określając jego formę. Jeżeli w jednostce nie ma lekarza decyduje pielęgniarka i natychmiast zawiadamia o tym kierownika, który ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia takiego przypadku specjalście w dziedzinie psychiatrii wyznaczonemu przez marszałka województwa. Przymus bezpośredni stosuje się nie dłużej niż na czas niezbędny do uzyskania pomocy lekarskiej, a przed jego zastosowaniem uprzedza się o tym osobę, wobec której środek ten ma być podjęty. Każdy przypadek winien zostać szczegółowo odnotowany w dokumentacji medycznej pacjenta.

4.1. Postępowanie lecznicze. Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego.

- Osoba która z powodu zaburzeń psychicznych może zagrażać życiu własnemu lub zdrowiu i życiu innych osób bądź też nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, może być poddana badaniu psychiatrycznemu bez jej zgody, a w przypadku osób małoletnich i ubezwłasnowolnionych całkowicie również bez zgody przedstawiciela ustawowego. W przypadku kiedy lekarz przeprowadzający badanie stwierdza konieczność bezzwłocznego przewiezienia pacjenta do szpitala psychiatrycznego z zastosowaniem przymusu bezpośredniego, odbywa się to w obecności lekarza, pielęgniarki lub zespołu ratownictwa medycznego.
- Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego następuje na podstawie ważnego skierowania, po przeprowadzeniu badania przez lekarza i za pisemną zgodą osoby kierowanej. Przyjęcie osoby niezdolnej do wyrażenia zgody następuje po uzyskaniu zgody sądu opiekuńczego. W nagłych przypadkach pacjent może zostać przyjęty bez skierowania, zgody sądu i pisemnej zgody na hospitalizację. W sytuacji kiedy warunkiem przyjęcia była zgoda sądu

opiekuńczego, a ze względu na zaistnienia sytuacji nagłej procedura została pominięta, kierownik zakładu niezwłocznie zawiadamia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania pacjenta.

- Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej całkowicie następuje na podstawie pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego. Jeżeli małoletni ukończył 16 lat, wymagane jest uzyskanie zgody również od niego, a w przypadku sprzecznych oświadczeń woli małoletniego i opiekuna decyduje sąd opiekuńczy.
- Osoba chora psychicznie może być przyjęta bez wymaganej zgody, w przypadkach, kiedy jej zachowanie zagraża własnemu życiu lub zdrowiu i życiu innych osób. Takie przyjęcie wymaga zatwierdzenia przez ordynatora w ciągu 48 godzin od chwili przyjęcia, a kierownik zakładu ma obowiązek powiadomienia sądu opiekuńczego w terminie 72 godzin od chwili przyjęcia. O treści postanowienia sąd zawiadamia szpital w którym ta osoba przebywa, a postanowienie zawierające stwierdzenia o braku podstaw do przyjęcia równoznaczne jest z natychmiastowym wypisaniem pacjenta.

4.2. Postępowanie lecznicze w stosunku do osoby leczonej bez jej zgody.

- Wobec osoby przyjętej do szpitala psychiatrycznego bez jej zgody można stosować niezbędne czynności lecznicze.
- Wobec takiej osoby może zostać zastosowany przymus bezpośredni w celu dokonania niezbędnych czynności leczniczych, a także w celu zapobieżenia samowolnemu opuszczeniu szpitala.

4.3. Wypisanie ze szpitala psychiatrycznego osoby przebywającej tam bez jej zgody.

- O wypisaniu ze szpitala osoby przyjętej bez jej zgody decyduje ordynator, zawiadamiając sąd opiekuńczy. Pacjent może również za wyrażoną później zgodą pozostać w szpitalu, jeżeli dalszy pobyt jest celowy.
- Osoba może złożyć wniosek o nakazanie wypisania jej ze szpitala, co odnotowuje się w dokumentacji medycznej.
- Sprawujący opiekę nad osobą przyjętą – bez jej zgody – do szpitala, może żądać wypisania jej. Żądanie takie może być zgłoszone w dowolnej formie i odnotowuje się je w dokumentacji medycznej. W przypadku odmowy osoba przebywająca w szpitalu lub opiekun faktyczny mogą złożyć wniosek do sądu opiekuńczego w terminie 7 dni od powiadomienia tej osoby o odmowie wypisania oraz o terminie i sposobie złożenia wniosku.

4.4. Przyjęcie do domu pomocy społecznej.

- Osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, potrzebuje pielęgnacji, ale nie wymaga leczenia szpitalnego – a nie ma zapewnionej opieki innych osób – może zostać przyjęta do domu pomocy społecznej.
- Do umieszczenia wymagana jest zgoda osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. W przypadku nie wyrażenia zgody na umieszczenie, gdy brak opieki zagraża życiu tej osoby, organy pomocy społecznej lub kierownik szpitala psychiatrycznego w którym przebywa ta osoba, występują do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody.
- Jeżeli sąd wyda postanowienie o umieszczeniu tej osoby w domu opieki społecznej bez jej zgody, to za realizację tego postanowienia odpowiada starosta powiatu właściwy ze względu

na miejsce zamieszkania. W przypadku kiedy osoba odmawia stawienia się w placówce, sąd z urzędu lub na wniosek opieki społecznej, może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie przez policję.

- Osoba przyjęta w wyżej wymienionym trybie, jej przedstawiciel ustawowy, najbliższa rodzina lub opiekun mogą wystąpić do sądu z wnioskiem o zmianę orzeczenia o przyjęciu do domu opieki społecznej. Taki wniosek może złożyć również kierownik placówki jeżeli uważa, że ustały przyczyny uzasadniające przyjęcie.

4.5. Postępowanie przed sądem opiekuńczym.

- Do szpitala psychiatrycznego i domu opieki społecznej o profilu psychiatrycznym, o każdej porze, ma prawo wstępu sędzieja, celem kontroli legalności przyjęcia, przestrzegania praw i sprawdzenia warunków w jakich przebywają osoby tam umieszczone.
- Na wniosek osoby przebywającej w szpitalu psychiatrycznym, która potrzebuje pomocy do prowadzenia swoich spraw, sąd ustanawia kuratora, określając zakres jego uprawnień. Sąd może również ustanowić kuratora z urzędu.

5. Ogólnopolskie Infolinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin

5.1. Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA

Dyżury psychologów w poniedziałek, wtorek i niedzielę, w godz. 15.00-20.00, środa i piątek w godz. 10.00-15.00.

Dyżury psychiatrów we czwartek 16.00-21.00, piątek 15.00-20.00.

Telefon: **22 484 88 01**

Przy telefonie dyżurują lekarze psychiatry – specjaliści od leczenia depresji. Udzielają porad, wspierają chorych i ich rodziny.

<https://stopdepresji.pl/>

5.2. Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji

telefon 22 594 91 00

czynny w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00

5.3. Ogólnopolski bezpłatny Telefon Zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym

telefon 116 123

czynny codziennie od 14.00 do 22.00

5.4. Młodzieżowy Telefon Zaufania - <https://116111.pl/>

telefon 116 111

czynny 7 dni w tygodniu, 24 h na dobę

Działalność MTZ skupia się na: pomocy w sytuacjach kryzysu emocjonalnego, zapobieganiu zjawiskom przemocy, profilaktyce uzależnień, wspieraniu fachową pomocą rozmówców w sprawach trudności wychowawczych, zaburzeń zachowania i ocenie zagrożeń społecznych.

5.5. Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym

telefon: 800 70 22 22

(bezpłatne, całodobowe 7 dni w tygodniu)

**5.6. Wsparcie psychologiczne w sytuacji kryzysowej – infolinia dla dzieci, młodzieży i opiekunów
telefon: 800 12 12 12**

(bezpłatne, całodobowe, 7 dni w tygodniu)

**5.7. Ogólnopolski Telefon Zaufania Narkotyki – Narkomania
telefon 800 199 990**

czynny w godzinach od 16.00 do 21.00

Oferuje profesjonalną pomoc w zakresie informacji, porad, wsparcia psychologicznego dla: osób uzależnionych od narkotyków, osób okazjonalnie używających narkotyków, rodziców i przyjaciół osób używających narkotyków, pedagogów, nauczycieli, wychowawców, wszystkich innych osób zainteresowanych tym problemem.